

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: 1849 május 21.

Forrás: Uj nemzedék

(Hely)

1920. V. 22
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

9439

Hely

Idő

" 1848 "

Személy

1849. május 21

1849. május 21-én hajnali öt óraker Nagy Sándor tábornok jelenti a fővezérnek, hogy az I. hadtest zászlóaljai benyomultak a Bécsikapun át a Várba s állásaikat szilárdan tartják az ellenség dühös ellentámadásaival szemben. Ludwigh kormánybiztos e jelentést olvasva, kérdezte Görgeytől, megsürgönyözheti-e Debrecenbe, hogy Budavár elesett? Görgey, aki svábhgyei főhadiszállásáról messzelátóján keresztül szorongó aggodalommal figyelte a hágsókon, létrákon és a lőrésiken fölfelé kapaszkodó honvéd-rohamoszlopokat, különös, fanyar mosollyal kérdéssel válaszolt Ludwighnak, mondván: Emlékszik ön Melasra Marengónál?

Talán nem bizott, hogy a harmadszori roham a bátran és inaszakadtan védekező várórség ellen meghozza a kapitulációt? Talán félt, hogy az első fergeteges roham után ellanyhul a kitartás s a kardéle szánt császári csapatok vezetéük tudatában megúsítják a honvédek igekezetét? Vagy — mint emlékirataiban mondja —, Buda ostromlásánál elkövetett katonai hibájának félelmetes következményein mélyzött? Hiszen maga is úgy tartotta, hogy szerencsecsillaga Budavár vivásánál hanyatlott le.

A honvédek reggel hét órára vitathatatlan gazdái lettek a Várnak s a legszebb és legdicsőbb katonai feladatok egyikét teljesítették. Ők nem tudták, hogy az ostrom véres dicsőségébe hanyatlott mindaz, amit áprilisban elértek s győzelmeiket megkoszorúzni vélték azzal, ha a budai vár fokára felüzik a magyar trikólórt. A nemzeti hadsereg, amely a negyvenkilences honvédseregnek egyenes történeti ivadéka, az utód kegyeletét rója le a mai ünneppel a Tábornok iránt, kinek nevéhez a szabadságharc legnagyobb győzelmei fűződnek, a Kormányzó iránt, aki ezt a hadsereget semmiből megteremtette s a névtelen félistenek iránt, akik a tabáni tömegsírban nyugosznak s akik nem azért haltak meg, hogy szolgaföldben pihenjenek. Ez az ünnep a magyar nemzet szorongattatásának órájában és országunk felnégyelésének küszöbén bizonyára

több, egyszerű szimbólumnál. A nemzeti hadsereg fogja magasra emelni a lebukott lobogót s a királyi Budavár ormára felszáll az ősi Turul s toronyról toronyra száll,

Buda bevételének ezidei évfordulóját nagyarányú ünneppel ülte meg a nemzeti hadsereg. Reggel kilenckor a Krisztina-téri katolikus, a Deák-téri evangélikus, a Kálvin-téri református és a Nándor-téri helyőrségi templomban gyászsistentisztelet volt. Reggel nyolckor vonult föl a katonai főreáliskola százada Walder Jenő százados vezetésével a várba s a helyőrségi templom Uri-utcai főhomlokzata előtt állt fel kettős sorban. Utána a helyőrségi laktanyából vonult ki a törzsszázad, élén a budapesti helyőrségi zenekar Fricsay Richárd vezetésével. Ez a század is az Uri-utcai front előtt foglalt helyet. A rendet diszgyenruhás rendőrök tartották fenn. Háromnegyed kilenckor érkezett a templom elé Soós Károly honvédelmi miniszter s végigjárta a két század frontját. Azután sorban érkezett meg Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök, Dömötör Mihály belügyminiszter, Haller István kultuszminiszter Rubinek Gyula földmiv. miniszter, sokorópátkai Szabó István kiscgazda-miniszter, Bleyer Jakab nemzetiségi miniszter, Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter, Apponyi Albert gróf s Matyasovszky György főkapitány. Kévéssel kilenc előtt érkezett meg József főherceg fiával, József Ferenc főherceggel, majd Rakovszky István, a nemzetgyűlés elnöke s Pekár Gyula államtitkár jött meg. Valamivel kilenc után érkezett a templom elé a törzskarával Horthy Miklós kormányzó. A zenekar a himnuszt játszotta, amelybe beharsogtak a kürtök. A kormányzó ellépett a két diszszázad sorfala előtt s utána a kormány tagjainak kíséretében bevonult a templomba, ahol Dobrozemsky Henrik alezredes-lelkész misét pontiútkált.

Délben a katonai főreáliskolai növendékei vonulnak ki a kis-svábhgyei és Rókushgyei honvédsírhöz, melyeket megkoszorúznak. Ugyanebben az időben a Ludovika-Akadémia Görgey tábornok sírjánál

diszteleg, a díszbeszédet Raffay Sándor öspök mondja. Megkoszorúzzák Kossuth Lajos sírját is.

Délután négy óraker egy gyalogezred, egy lovaszakasz és egy tüzérosztág vonul a régi tabán-krisztinavárosi temető tömegsírjához és koszort helyez ahonvédek nyugvóhelyére.